

— eller bliver nødt til at gøre det, da der ingen Bestemmelser findes, som hindrer det — til 3 pCt. Rente lige saa godt som til Statshusmændene, selv om de vedkommende ere i Besiddelse af en ret betydelig Formue. Naar man har stillet sig saa kulant ved dette Forslag, som den ærede Finansminister har fremsat, troede jeg ogsaa, at der var sket en lille Forandring med den højtærede Landbrugsminister, eller jeg maa gaa ud fra, at der er to hinanden modsatte Strømninger indenfor selve Ministeriet. Jeg erkender — og jeg gør den højtærede Landbrugsminister min Kompliment derfor —, at Landbrugsministeren staar for mig som den sejrende. Det gjorde mig ondt for den højtærede Finansminister, da jeg forleden saa ham sidde og dukke Hovedet under den højtærede Landbrugsministers Foredrag, hvor han fuldstændig gjorde det af baade med offentligt Fæste og Kommunefæste. Den højtærede Finansminister har i et Lovforslag i Aar stillet Forslag om en Slags privat Foreningsfæste, og siden har han aabnet Adgang for Kommunefæste, men jeg tror, at den højtærede Landbrugsminister vil være enig med mig i, at privat Foreningsfæste er af en langt ringere Kvalitet end det, som foreslaas her, Kommunefæste. Jeg vil tilstaa, at jeg for mit Vedkommende troede, at der havde været en af de saa berømte smaa Ministerkriser ogsaa i dette Forhold, men jeg indrømmer, at saa vidt man kunde skønne, var det den højtærede Landbrugsminister, der var gaaet af med Sejren, og den højtærede Finansminister, der havde trukket det korte Straa paa dette Felt.

Jeg vil sige til den højtærede Landbrugsminister, at det, der har bragt Vinstens bedste Mænd i Marken for Tanken om Ejendomsforholdet, anerkender jeg fuldt ud. Jeg har ogsaa beundret det Arbejde, disse Mænd have gjort, og selv efter ringe Evne staaet paa samme Stade. Men Udviklingen gaar fremad, og det er nu blevet saaledes, at der fra mange forskellige Hold i vort Land, bl. a. ogsaa af den højtærede Finansminister for en Række Aar siden, er arbejdet for offentligt Fæste. Den højtærede Landbrugsminister kan dog ikke ganske underkende Finansministerens Evner eller mene, at han ikke har Blikket aabent for disse Forhold. Den højtærede Landbrugsminister ved jo, at Finansministeren for en Del Aar tilbage har lagt sig vældigt i Selen netop for det offentlige Fæste, som her er foreslaaet. Den højtærede Landbrugsminister kunde lige

saa godt have støttet sig til Finansministeren, thi han vil dog vel ikke, naar han nævner Tscherning med flere, dermed have sagt, at den nuværende Finansminister er en ren Nullitet, som han fuldstændig kan se bort fra. Jeg siger altsaa, at Udviklingen gaar fremad. Den højtærede Finansminister har paa et givet Tidspunkt fulgt med Udviklingen, og den højtærede Landbrugsminister skulde gøre lige saa. Det kunde da være, at vi paa enkelte Punkter virkelig fik et Systemskifte her i Landet, det vi paa saa mangfoldige Omraader savne. Jeg skal dog indrømme, at efter at den højtærede Landbrugsminister var optraadt ret skarpt, sluttede han meget forsigtigt med at indrømme, at det var muligt, han tog Fejl. Jeg tænker, at han tog dette Forbehold, for at ikke Finansministeren skulde falde alt for stærkt over ham.

Jeg skal ikke komme ind paa Forholdet med Kundby Fattiggaard. Det har for Resten undret mig lidt, at dette Forhold kan drøftes her, da det ikke saa ganske ligger for i Øjeblikket. En enkelt Udtalelse kan jeg dog ikke undlade at fremsætte, efter at den højtærede Landbrugsminister sidste Gang havde Ordet. Han vedgik jo, at han havde brugt den Udtalelse, at det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (K. Pedersen) var Formand for Sogneraadet den Gang, og at han da havde forsømt at føre denne Tanke ud i Livet. Nu indrømmede den højtærede Minister, at det ærede Medlem ikke var Formand for Sogneraadet, men saa forsøgte Ministeren at knibe ud ved at sige, at han ikke kunde tro, at det ærede Medlems Meningsfæller ikke havde valgt et saa udmærket Medlem til Formand for Sogneraadet. Jeg synes, at den højtærede Ministers Opfattelse her er lidt løjerlig, thi saa vidt jeg ved, er den højtærede Ministers egne Meningsfæller i Bringstrup endnu ikke naaede til en saadan Modenhed, at de have valgt den højtærede Landbrugsminister til Formand for Sogneraadet, endskønt enhver vil indrømme, at det vilde være langt finere at have en Landbrugsminister til Formand end et simpelt menigt Medlem som det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (K. Pedersen).

Harald Jensen: Den højtærede Landbrugsminister udtalte — for øvrigt sluttede siden den ærede Ordfører sig dertil —, at Kommunerne godt kunde gøre et saadant Forsøg uden at laane Penge af